

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง กำหนดคุณสมบัติ หลักสูตร ระยะเวลาการฝึกอบรม
และหน้าที่ของบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง
พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่กฎกระทรวงความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงความปลอดภัยในการขนส่ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ต้องจัดให้มีบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตร ระยะเวลา และมีหน้าที่ตามที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ (๙/๒) และวรรคสอง และข้อ ๔ (๔) ของกฎกระทรวงความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงความปลอดภัยในการขนส่ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ อธิบดีกรมการขนส่งทางบกโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ บุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๒ ปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เคยถูกยกเลิกการขึ้นทะเบียนเป็นบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง เว้นแต่ได้ถูกยกเลิกการขึ้นทะเบียนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีนับแต่วันที่ถูกละการขึ้นทะเบียนครั้งสุดท้าย

ข้อ ๒ หลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้แนบท้ายประกาศนี้ โดยมีระยะเวลาการฝึกอบรม ดังนี้

(๑) บุคคลทั่วไป ระยะเวลาการฝึกอบรม จำนวน ๑๘ ชั่วโมง

(๒) ผู้เป็นเจ้าของที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงาน ระยะเวลาการฝึกอบรม จำนวนไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง

(๓) ผู้มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านการขนส่งทางถนนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ระยะเวลาการฝึกอบรม จำนวนไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง

(๔) ผู้ขอต่ออายุการขึ้นทะเบียนเป็นบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง ระยะเวลาการฝึกอบรม จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง

ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตาม (๒) (๓) และ (๔) สามารถเลือกหัวข้อวิชาอบรมตามหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งได้ตามความประสงค์

ข้อ ๓ ผู้ที่จะได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง ต้องเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรและระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๒ และต้องผ่านการทดสอบความรู้

ตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด โดยต้องได้คะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านการทดสอบ

กรณีไม่ผ่านการทดสอบความรู้ ให้ทดสอบแก้ตัวได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ ไม่ผ่านการทดสอบครั้งแรก หากไม่ผ่านการทดสอบอีก ให้เข้ารับการฝึกอบรมและทดสอบใหม่

ข้อ ๔ ในกรณีการขนส่งทางบกได้ยอมรับผลการฝึกอบรมและทดสอบของหน่วยงานใด หรือมอบหมายให้หน่วยงานใดทำการฝึกอบรมและทดสอบแทนกรมการขนส่งทางบก ให้ถือว่า ผู้ขอขึ้นทะเบียนหรือขอต่ออายุการขึ้นทะเบียนเป็นบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง ที่ผ่านการฝึกอบรมและทดสอบจากหน่วยงานดังกล่าวผ่านการฝึกอบรมและทดสอบตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้แล้ว

ข้อ ๕ ผู้ที่ประสงค์จะขึ้นทะเบียนเป็นบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง ให้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด พร้อมด้วยเอกสารหลักฐาน ดังนี้

(๑) บุคคลทั่วไป

(ก) รูปถ่าย ขนาด ๑.๕ นิ้ว จำนวน ๑ รูป ซึ่งถ่ายก่อนวันยื่นคำขอขึ้นทะเบียนไม่เกิน

๖ เดือน

(ข) บัตรประจำตัวประชาชน

(ค) หลักฐานการผ่านการฝึกอบรมและทดสอบตามข้อ ๔ (ถ้ามี)

(๒) ผู้เป็นเจ้าของหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ

(ก) รูปถ่าย ขนาด ๑.๕ นิ้ว จำนวน ๑ รูป ซึ่งถ่ายก่อนวันยื่นคำขอขึ้นทะเบียนไม่เกิน

๖ เดือน

(ข) บัตรประจำตัวประชาชน

(ค) หลักฐานการเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงาน อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

๑) หลักฐานการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาอาชีวอนามัย หรือเทียบเท่า

๒) หลักฐานการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี พร้อมด้วยหลักฐานการทำงาน เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงและหลักฐานการผ่านการอบรมและทดสอบ ตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงาน

๓) หลักฐานการเป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ พร้อมด้วยหลักฐานการผ่านการอบรมเพิ่มและทดสอบตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงาน

(ง) หลักฐานการผ่านการฝึกอบรมและทดสอบตามข้อ ๔ (ถ้ามี)

(๓) ผู้มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านการขนส่งทางถนน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี

(ก) รูปถ่าย ขนาด ๑.๕ นิ้ว จำนวน ๑ รูป ซึ่งถ่ายก่อนวันยื่นคำขอขึ้นทะเบียนไม่เกิน ๖ เดือน

(ข) บัตรประจำตัวประชาชน

(ค) หนังสือรับรองการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านการขนส่งทางถนน จากผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง

(ง) หลักฐานการผ่านการฝึกอบรมและทดสอบตามข้อ ๔ (ถ้ามี)

ข้อ ๖ เมื่อสำนักสวัสดิภาพการขนส่งทางบก กรมการขนส่งทางบก ได้รับคำขอตามข้อ ๕ แล้ว ให้ตรวจสอบคุณสมบัติและเอกสารหลักฐานของผู้ยื่นคำขอ หากผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติและมีเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้องให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ในกรณีผู้ยื่นคำขอยังไม่ผ่านการฝึกอบรมและทดสอบจากหน่วยงานตามข้อ ๔ ให้ดำเนินการฝึกอบรมและทดสอบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ หากผู้ยื่นคำขอผ่านการทดสอบ ให้ขึ้นทะเบียนเป็นบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง

(๒) ในกรณีผู้ยื่นคำขอผ่านการฝึกอบรมและทดสอบจากหน่วยงานตามข้อ ๔ แล้ว ให้ขึ้นทะเบียนเป็นบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง

การขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่งให้จัดทำเป็นประกาศกรมการขนส่งทางบก โดยให้มีอายุ ๓ ปี นับแต่วันที่ออกประกาศ

ข้อ ๗ ผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งที่ประสงค์ จะขอต่ออายุการขึ้นทะเบียนต้องเข้ารับการฝึกอบรมและทดสอบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ หรือข้อ ๔ แล้วแต่กรณี

การยื่นคำขอต่ออายุการขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยบัตรประจำตัวประชาชน และหลักฐานการผ่านการฝึกอบรมและทดสอบตามข้อ ๔ (ถ้ามี) ก่อนการขึ้นทะเบียน สิ้นอายุไม่เกิน ๖ เดือน

ให้นำความในข้อ ๖ มาใช้บังคับกับการต่ออายุการขึ้นทะเบียนเป็นบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งโดยอนุโลม

ข้อ ๘ บุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) การจัดการตัวรถ ได้แก่ การจัดทำแผนบำรุงรักษา รถ การตรวจความพร้อมของรถและอุปกรณ์ และการตรวจอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย

(๒) การจัดการผู้ประจำรถ ได้แก่ การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ประจำรถ การจัดทำแผนการทำงานของผู้ขับรถ การจัดทำแผนการอบรมผู้ประจำรถ การจัดทำแผนการตรวจสุขภาพผู้ประจำรถ การตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ของผู้ประจำรถ การสุ่มตรวจสารเสพติดในร่างกายของผู้ประจำรถ และการตรวจความพร้อมด้านร่างกายและจิตใจของผู้ขับรถก่อนออกเดินทาง

(๓) การจัดการการเดินรถ ได้แก่ การจัดทำแผนการเดินทาง การตรวจสอบและจัดการการใช้ความเร็วของรถ การตรวจสอบสถานการณ์เดินทาง และการจัดเก็บข้อมูลการดำเนินการขนส่ง

(๔) การจัดการการบรรทุกและการโดยสาร ได้แก่ การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และการตรวจสอบความปลอดภัยในการบรรทุกคนโดยสาร และการบรรทุกสัตว์หรือสิ่งของ

(๕) การควบคุมกำกับดูแล ได้แก่ การจัดทำแผนรับมือกรณีเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉิน การบริหารจัดการและติดต่อประสานงานกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน และการจัดทำรายงานอุบัติเหตุ วิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุ และวิเคราะห์และประเมินผลการจัดการความปลอดภัยในการขนส่ง

(๖) ปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินการอื่น ๆ ตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

ข้อ ๙ ผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งผู้ใดไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามข้อ ๘ ให้กรมการขนส่งทางบกมีอำนาจยกเลิกการขึ้นทะเบียนเป็นบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งของผู้นั้นได้

ข้อ ๑๐ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งหรือผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งต้องจัดให้มีบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งตามเงื่อนไขและเงื่อนไขที่กำหนดในข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ หรือข้อ ๑๖ แล้วแต่กรณี

บุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง ๑ คนอาจรับผิดชอบจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งให้กับผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งได้หลายราย หรือหลายประเภทการขนส่ง แต่เมื่อรวมเส้นทางและผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งที่รับผิดชอบแล้วต้องไม่เกิน ๕ เส้นทาง หรือ ๕ ราย ดังนี้

(๑) กรณีบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งที่รับผิดชอบจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งให้กับผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งในประเภทการขนส่งประจำทางเพียงอย่างเดียว ให้รับผิดชอบได้ไม่เกิน ๕ เส้นทาง

(๒) กรณีบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งที่รับผิดชอบจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งให้กับผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งในประเภทการขนส่งไม่ประจำทางและการขนส่งส่วนบุคคลให้รับผิดชอบได้ไม่เกิน ๕ ราย

(๓) กรณีบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งที่รับผิดชอบจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งให้กับผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งในประเภทการขนส่งประจำทางร่วมกับการขนส่งไม่ประจำทางหรือการขนส่งส่วนบุคคล ให้รับผิดชอบได้ไม่เกิน ๕ เส้นทางและรายนั้นรวมกัน

ในกรณีที่นายทะเบียนพิจารณาเห็นว่า การใช้บุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งร่วมกันหลายเส้นทางหรือหลายรายจะทำให้ไม่สามารถทำหน้าที่จัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งให้กับผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งได้ถูกต้องครบถ้วน ให้นายทะเบียนสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๑ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร ซึ่งขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป ต้องจัดให้มีบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งอย่างน้อย ๑ คน ในวันที่นำรถมาบรรจุคนแรก

ข้อ ๑๒ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งดังต่อไปนี้ ซึ่งขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป ต้องจัดให้มีบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งอย่างน้อย ๑ คน ในวันที่ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง

(๑) ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร ที่เป็นนิติบุคคล

(๒) ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ ที่มีรถตั้งแต่ ๑๑ คันขึ้นไป

(๓) ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคลที่มีรถตั้งแต่ ๑๑ คันขึ้นไป

ข้อ ๑๓ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งดังต่อไปนี้ ต้องจัดให้มีบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งอย่างน้อย ๑ คน ภายในวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(๑) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร เส้นทาง หมวด ๑ ในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดที่มีเส้นทางต่อเนื่อง และเส้นทางหมวด ๒

(๒) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารที่มีรถ ตั้งแต่ ๕๑ คันขึ้นไป

(๓) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ ที่มีรถที่ใช้ในการขนส่งวัตถุอันตรายตั้งแต่ ๑ คันขึ้นไป

(๔) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ ที่มีรถตั้งแต่ ๑๐๑ คันขึ้นไป

(๕) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคลด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ ที่มีรถที่ใช้ในการขนส่งวัตถุอันตรายตั้งแต่ ๖ คันขึ้นไป

(๖) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคลที่มีรถตั้งแต่ ๑๐๑ คันขึ้นไป

ข้อ ๑๔ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งดังต่อไปนี้ ซึ่งขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ต้องจัดให้มีบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งอย่างน้อย ๑ คน ในวันที่ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง

(๑) ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร ที่เป็นบุคคลธรรมดา

(๒) ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ

(๓) ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคลที่มีรถตั้งแต่ ๖ คันขึ้นไป

ข้อ ๑๕ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งดังต่อไปนี้ ต้องจัดให้มีบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งอย่างน้อย ๑ คน ภายในวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(๑) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร เส้นทางหมวด ๓ และเส้นทางหมวด ๔ ในเขตกรุงเทพมหานคร

(๒) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารที่มีรถตั้งแต่ ๑๑ คัน ถึง ๕๐ คัน

(๓) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของที่มีรถตั้งแต่ ๕๑ คันขึ้นไป

(๔) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคลที่มีรถตั้งแต่ ๑๑ คันขึ้นไป

ข้อ ๑๖ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งดังต่อไปนี้ ต้องจัดให้มีบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งอย่างน้อย ๑ คน ภายในวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(๑) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร เส้นทางหมวด ๑ และเส้นทางหมวด ๔ ในส่วนภูมิภาค

(๒) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร

(๓) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ

(๔) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคล

ข้อ ๑๗ กรณีบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งตาย ถูกยกเลิกการขึ้นทะเบียนหรือลาออกจากการเป็นบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง หรือมีเหตุอื่นที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งจัดให้มีบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่มีการตาย ยกเลิกการขึ้นทะเบียน ลาออก หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ของบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง

ข้อ ๑๘ ผู้มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านการขนส่งทางถนนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ที่ได้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้ได้รับยกเว้นการฝึกอบรมตามหลักสูตรและระยะเวลาที่กำหนดในข้อ ๒ แต่ต้องผ่านการทดสอบความรู้ตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดจึงจะได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง

ข้อ ๑๙ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

จิรุตม์ วิศาลจิตร

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

หลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง

วัตถุประสงค์หลักของการฝึกอบรม คือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องสามารถ

๑. ทราบถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งทางถนน และช่วยให้ผู้ประกอบการขนส่งมีระบบบริหารจัดการและตรวจสอบความปลอดภัยในการขนส่งทางถนนอย่างเป็นรูปธรรม

๒. ทำงานร่วมกับกรมการขนส่งทางบกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของภาครัฐ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการขนส่งทางถนนอย่างยั่งยืน

๓. ยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยในการขนส่ง อันจะช่วยส่งเสริมให้การขนส่งทางถนนของประเทศไทยมีมาตรฐาน เกิดความปลอดภัย และช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุทางถนนได้อย่างยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

ระยะเวลาการฝึกอบรม (ชั่วโมง/นาที)

บทที่	ระยะเวลา (ชั่วโมง/นาที)
๑. ความปลอดภัยในการประกอบการขนส่ง	๒ ชั่วโมง
๒. กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบการขนส่ง	๑ ชั่วโมง
๓. การบำรุงรักษารถและการตรวจสอบสภาพและความพร้อมของรถ	๑ ชั่วโมง
๔. การจัดการพนักงานขับรถ	๒ ชั่วโมง
๕. การวางแผนและปฏิบัติการเดินรถ	๔ ชั่วโมง
๖. ความปลอดภัยในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร	๒ ชั่วโมง
๗. การจัดการเหตุฉุกเฉิน	๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที
๘. การวิเคราะห์และป้องกันอุบัติเหตุ	๔ ชั่วโมง ๓๐ นาที
รวมทั้งหมด	๑๘ ชั่วโมง

บทที่ ๑ : ความปลอดภัยในการประกอบการขนส่ง

ระยะเวลา ๒ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	หัวข้อการฝึกอบรม
๑.๑ ทราบถึงสถานการณ์อุบัติเหตุของประเทศไทย	(ก) ภาพรวมสถิติอุบัติเหตุรถโดยสารและรถบรรทุก (ข) สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ และความสูญเสียจากอุบัติเหตุ
๑.๒ ทราบถึงความเสี่ยงในกระบวนการงานด้านการขนส่ง	(ก) ภัย (ข) อันตราย (ค) การกระทำที่ไม่ปลอดภัย สภาพที่ไม่ปลอดภัย (ง) อุบัติการณ์ (จ) อุบัติเหตุ (ฉ) เทคนิคการบ่งชี้อันตราย (ช) การหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	หัวข้อการฝึกอบรม
	(ซ) ตัวอย่างกรณีความอันตรายในการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า
๑.๓ ทราบถึงระบบการจัดการความปลอดภัย	(ก) กระบวนการทำงานที่เป็นมาตรฐาน (ข) การวางแผน การดำเนินการ การติดตามตรวจสอบ การปรับปรุง (ค) ตัวอย่างมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรฐาน ISO ๓๙๐๐๑ มาตรฐาน มอก. ๑๘๐๐๐ และมาตรฐานคุณภาพบริการขนส่งด้วยรถบรรทุก (Q-Mark) เป็นต้น
๑.๔ ทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง	(ก) โครงสร้างของบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่งที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย (ข) คุณสมบัติของบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง (ค) ภารกิจในการดำเนินการของบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการขนส่ง
๑.๕ ทราบถึงเทคนิคการสื่อสารภายในองค์กร	(ก) รูปแบบ ทิศทาง วิธีการ สื่อที่นำมาใช้ในการสื่อสาร (ข) เทคนิคการประชุมเพื่อปรับปรุงความปลอดภัย

บทที่ ๒ : กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบการขนส่ง
ระยะเวลา ๑ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	หัวข้อการฝึกอบรม
๒.๑ ทราบถึงกฎระเบียบสำหรับการขนส่งทางถนนในภาพรวม	(ก) พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อกำหนดด้านการประกอบการขนส่ง ด้านตัวรถ และด้านผู้ประจํารถ รวมถึงบทกำหนดโทษ (ข) พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อกำหนดด้านการบรรทุก ความเร็วในการขับขี่ รวมถึงข้อห้ามการเดินรถ (ค) พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อกำหนดเกี่ยวกับความเร็วรถ เกณฑ์น้ำหนักของยานพาหนะ และการบรรทุก
๒.๒ ทราบถึงอนุบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เกี่ยวกับการประกอบการขนส่ง รถ และเครื่องอุปกรณ์ส่วนควบของรถ และความปลอดภัยในการขนส่ง	(ก) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแบ่งลักษณะของรถบรรทุก และการแบ่งมาตรฐานของรถโดยสาร และอนุบัญญัติที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	หัวข้อการฝึกอบรม
	(ข) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับขนาดสัดส่วน และเครื่องอุปกรณ์ส่วนควบของรถบรรทุกและรถโดยสาร และอนุบัญญัติที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว (ค) กฎกระทรวงความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และอนุบัญญัติที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว

บทที่ ๓ : การบำรุงรักษาและการตรวจสอบสภาพและความพร้อมของรถ
ระยะเวลา ๑ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	หัวข้อการฝึกอบรม
๓.๑ ทราบถึงรถ และเครื่องอุปกรณ์ส่วนควบของรถในเบื้องต้น	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรถ และเครื่องอุปกรณ์ส่วนควบของรถ เช่น ระบบขับเคลื่อน เบรค เกียร์ ของเหลว และน้ำมันหล่อลื่นต่างๆ ล้อและยาง แบตเตอรี่ ระบบทำความเย็น เป็นต้น
๓.๒ ทราบถึงแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน	(ก) การจัดทำแผนบำรุงรักษา (ข) การตรวจสอบสภาพรถประจำวัน (ค) การตรวจสอบสภาพรถตามกำหนดระยะเวลา (ง) การตรวจสอบสภาพรถตามกำหนดระยะทาง (จ) ประโยชน์ของการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน
๓.๓ ทราบถึงการตรวจสอบสภาพและความพร้อมของรถ	(ก) การตรวจสอบสภาพและความพร้อมของรถก่อนการเดินทาง (ข) การตรวจสอบสภาพและความพร้อมของรถระหว่างการเดินทางและระหว่างหยุดพัก (ค) การตรวจสอบสภาพและความพร้อมของรถหลังการใช้งาน
๓.๔ ทราบถึงการดำเนินการเมื่อพบว่ารถเสียหาย	(ก) การชำรุดเสียหายของรถและเครื่องอุปกรณ์ส่วนควบ (ข) เทคนิคการสังเกตอาการ (ค) การประเมินความเสียหาย (ง) การแก้ไขสถานการณ์เบื้องต้น (จ) การรายงานความเสียหาย

บทที่ ๔ : การจัดการพนักงานขับรถ

ระยะเวลา ๒ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	หัวข้อการฝึกอบรม
๔.๑ ทราบถึงการจัดการทรัพยากรบุคคล	(ก) การกำหนดคุณสมบัติ การสรรหา การรับสมัคร การประเมินความสามารถ และการประเมินทัศนคติของพนักงานขับรถ (ข) การจัดทำประวัติพนักงานขับรถ (ค) การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานขับรถ (ง) คู่มือพนักงานขับรถ ระเบียบปฏิบัติ และบทลงโทษ (จ) การพัฒนาเส้นทางอาชีพสำหรับพนักงานขับรถ การประเมินผล และการให้รางวัล
๔.๒ ทราบถึงการจัดตารางการปฏิบัติงานขับรถเพื่อให้พนักงานขับรถอย่างปลอดภัย	(ก) ระยะเวลาขับรถ (ข) ระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่แต่ไม่ได้ขับรถ (ค) ระยะเวลาอนหลับในช่วงพักผ่อน (ง) ระยะเวลาที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่
๔.๓ ทราบถึงการจัดการสุขภาพพนักงานขับรถ	(ก) สุขภาพกับความปลอดภัย (ข) สมรรถนะและความพร้อมในการขับรถ (ค) โรคและยาที่มีผลต่อสมรรถนะการขับรถ (ง) ระดับแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อสมรรถนะการขับรถ (จ) การตรวจสุขภาพพนักงานขับรถประจำปี
๔.๔ ทราบถึงการจัดการความเหนื่อยล้า	(ก) ความง่วงและความเหนื่อยล้า (ข) สัญญาณที่บ่งบอกถึงความเหนื่อยล้า (ค) ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเหนื่อยล้า (ง) โรคการนอนหลับผิดปกติ (จ) การจัดการและป้องกันความเหนื่อยล้า
๔.๕ ทราบถึงการพัฒนาความรู้และทักษะของพนักงานขับรถ	(ก) การจัดทำแผนการฝึกอบรมพนักงานขับรถ (ข) การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมพนักงานขับรถ

บทที่ ๕ : การวางแผนและปฏิบัติการเดินรถ

ระยะเวลา ๔ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	หัวข้อการฝึกอบรม
๕.๑ ทราบถึงการวางแผนเส้นทางการเดินรถ	(ก) แหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เช่น ศูนย์รวมข้อมูล การขนส่งด้วยรถบรรทุก (TDSC) ระบบค้นหาสถานที่ และเส้นทางเดินทาง (Google Map) ระบบรายงาน ข้อมูลจราจรและอุบัติเหตุ ระบบสารสนเทศโครงข่าย ทางหลวง และระบบสารสนเทศการเดินทาง เป็นต้น (ข) การกำหนดเส้นทางการเดินรถ การคำนวณ ระยะทาง และการประมาณระยะเวลาเดินทาง (ค) การประเมินจุดเสี่ยง จุดอันตรายระหว่างเส้นทาง และการกำหนดมาตรการที่เหมาะสม เช่น การจำกัด ความเร็ว (ง) การกำหนดจุดพักรถที่เหมาะสม
๕.๒ ทราบถึงการติดตามสถานะการเดินทาง	การตรวจสอบความเร็วด้วยระบบ GPS และระบบ รายงานตำแหน่งปัจจุบันของรถ
๕.๓ ทราบถึงการจัดการความเร็ว	(ก) ความสัมพันธ์ระหว่างความเร็วกับระยะเบรค ความเร็วกับระยะการมองเห็น (ข) มาตรการควบคุมการใช้ความเร็ว (ค) เทคโนโลยีในการจัดการความเร็ว
๕.๔ ทราบถึงการวิเคราะห์ข้อมูลบันทึกการเดินรถ	(ก) ข้อมูลการเดินทาง (ข) รูปแบบการบันทึก
๕.๕ ทราบถึงการประเมินผลพฤติกรรมการขับรถ ของพนักงานขับรถ	(ก) ระบบประเมินความเสี่ยงพนักงานขับรถ (ข) ระบบให้คะแนนการขับอย่างประหยัด

บทที่ ๖ : ความปลอดภัยในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร

ระยะเวลา ๒ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	หัวข้อการฝึกอบรม
๖.๑ ทราบถึงความปลอดภัยในการขนส่งผู้โดยสาร	(ก) การดูแลความปลอดภัยขณะผู้โดยสารขึ้นรถ และ ลงจากรถ (ข) การตรวจสอบจำนวนผู้โดยสาร การจัดที่นั่งแก่ ผู้โดยสารอย่างเหมาะสม (ค) การให้คำแนะนำแก่ผู้โดยสารเกี่ยวกับความปลอดภัย (ง) การจัดวางสัมภาระของผู้โดยสาร

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	หัวข้อการฝึกอบรม
๖.๒ ทราบถึงความปลอดภัยในการขนส่งสินค้า	(ก) ลักษณะและประเภทของสินค้าที่ทำการขนส่ง (ข) ความสูง ความกว้าง และความยาวที่เหมาะสม (ค) การจัดวางสินค้า และการผูกมัดสินค้าบนรถ (ง) วิธีการรัดสินค้า การคำนวณเบื้องต้นเกี่ยวกับการผูกมัดสินค้า (จ) อุปกรณ์มาตรฐานที่ใช้ในการผูกมัดสินค้า (ฉ) การตรวจสอบการรัดสินค้าก่อนเดินทาง และระหว่างเดินทาง (ช) ป้ายบ่งชี้อันตราย (Hazard identification label)

บทที่ ๗ : การจัดการเหตุฉุกเฉิน

ระยะเวลา ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	หัวข้อการฝึกอบรม
๗.๑ ทราบถึงการจัดทำแผนการจัดการเหตุฉุกเฉิน	(ก) ขั้นตอนปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน (ข) การประชุมและทบทวนแผนอย่างสม่ำเสมอ (ค) การสร้างสื่อที่อธิบายแผนให้จำและเข้าใจง่ายในทุกระดับ
๗.๒ ทราบถึงการซักซ้อมแผนจัดการเหตุฉุกเฉิน	(ก) ซักซ้อมการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ข) ดำเนินการจำลองสถานการณ์เพื่อให้เกิดความคุ้นเคย (ค) ทำการปรับแผน แก้ไขข้อเสีย ข้อจำกัดของแผนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
๗.๓ ทราบถึงอุปกรณ์ตามมาตรฐานความปลอดภัยและเหตุฉุกเฉิน	(ก) อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (ข) อุปกรณ์ดับเพลิง (ค) เครื่องหมายที่จะต้องแสดงเมื่อจำเป็นต้องจอดรถในทางเดินรถหรือไหล่ทาง (ง) อุปกรณ์การสื่อสารที่จำเป็นอื่น ๆ

บทที่ ๘ : การวิเคราะห์และป้องกันอุบัติเหตุ

ระยะเวลา ๔ ชั่วโมง ๓๐ นาที

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	หัวข้อการฝึกอบรม
๘.๑ ทราบถึงการรวบรวมข้อมูลอุบัติเหตุ การหาสาเหตุที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ การวิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุ รวมถึงเทคนิคและการกำหนดมาตรการป้องกันอุบัติเหตุ	(ก) ความหมายของอุบัติเหตุ (ข) หลักการทั่วไปในการวิเคราะห์และสอบสวนการเกิดอุบัติเหตุ (ค) ประเภทของสาเหตุพื้นฐาน (ง) การรวบรวมหลักฐานและข้อมูล (จ) การวิเคราะห์หลักฐานและข้อมูล (ฉ) รายงานผลการสอบสวนและวิเคราะห์ผลขั้นสุดท้าย (ช) การติดตามรายงานการเกิดเหตุ (ซ) แนวทางการใช้เครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์หาสาเหตุหลัก (ณ) เทคนิคการสอบสวนการเกิดอุบัติเหตุ